

Megjelenik a Társalkodóval minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön Előfizetheti helyben a szerkesztő's kiadó tulajdonosnál uri utca 453dik sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletében, egyebütt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldi tartományokba kívántató példányok iránt csupán a bécsi cs. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Ertesítőben mindenféle hirdetésny fűvéteit 's pontosan és jutányosan közöltetik.

**FOGLALAT.** Magyarország és Erdély. (Névmagyarítás; Megyerendszer általánosan X. — Verificatio. Budapesti napló. Felső magyarországi vasúti-mozgalmak; Törvényhatóságok: István kir. helytartó-főhg körutazása: Borsod, Heves és Abaujban; Pestmegyei közgyűlés folytatása. Fejér, Soprony és Zágráb megyei közgyűlések. Erdélyi országgyűlés.)

Külföld (Amerika, Franciaország, Anglia, Olasz- Görög- és Törökország.)  
Értesítő.

### MAGYARORSZAG és ERDELY.

Ócs. 's ap. kir. felsége Player Antal gyógyszerész vezetéknévénél, Olmosy-ra változtathatóságát kegyelmesen megengedte.

#### Megye-rendszer általánosan X.

b) Verificatio. A követi igazolás kérdése fölött közönségesen azon szokott a vita kezdetni, hogy „az mindenütt a követi táblákat illeti.” Es ez valóban tény, 's következőleg már magában némi fontossággal bír ok. Nálunk azonban a' dolog ellenkezőleg áll, ez is tény és semmivel sem kevésbé fontos az előbbinél, következőleg a' dolog eldönthetősére ajánlatosabb mindjárt annak vizsgálatára menni át: vajjon hogy volna jobb általánosan, 's hogy jobb az adott relativ társaság körülményei közt. —

A követi törvényességének vizsgálatára nézve — nem lehet a' fő kérdés, hol kellessék annak tétetni, mert ennek eldönthetése egyik intézet hatalmát sem öreghíti. Annak meg kell történni némely visszaélések gátolására 's a' fő dolog az, hogy az megtevéssék, még pedig más institúciók rontása nélkül 's még is elég sikerrel. Azon kívül e' körül akármely esetben is némely visszaélések teljesen elkerülhetetlenek lévén, szükséges megfontolni, melyek azon módok, melyek az ily visszaélések gátolását leginkább elősegítik?

A' Verificatio 's az utasítási rendszer szoros kapcsolatban állanak. Én ugyan általánosan is czélszerűbbnek vélem a' követi igazolásnak a' választókra hagyását; de utasítási rendszer mellett az nem is lehet, nem történhetik másként. Et cela tranche la question.

Általánosan a' követi igazolásnak az országgyűlésre tételével a' választás két heterogen hatalom influentiája alá vettetik, és így kétféleképen korlátozhatók, ily befolyás volna Iször az — mellyet fölötté a' kormány, a' törvény végrehajtója gyakorolna — 2szor illyen volna a' törvényhozás befolyása. Ugyanis a' mi az elsőt illeti a' követet a' megye többsége választja, a' választást a' törvény szabályozza, a' törvény végrehajtását 's így a' választást is a' kormány intézi 's e' szerint már befolyást gyakorol a' választásra. De korlátozhatók a' törvényhozás által is; mert a' követ a' többség által választván, megválasztására különböző pártoknak volt befolyásuk, azután pedig az e' fölötti vita áttételén az országgyűlésre, ott ismét más pártok bíraskodása alá tétetik. Innen a' nagyobb tömeg, melly ugy is szabadon választási jogon kívül semmi mással nem bír, ebben minden oldalról korlátozhatók. 'S mit nyerhet ez által a' törvényhozás? Azt hogy ellenkezésbe hozza magát a' megyei pártokkal; 's újhuzásba ereszkedik a' kormánnyal, — idejét siker nélkül fecsérli el 's alkalmat nyújt a' kormánynak a' választások körül a' szoros fölügyelet helyett más azokat influenziróztó tetteges lépéseket tenni, mint p. o. azoknál a' katonai karhatalom használatára 's b. azon ürügy alatt, hogy a' követi törvényességének vizsgálata alkalmával kötelessége mellőzésével ne vádoltathassék. Mindezek ellen leghelyesebb czélszerű intézkedéseket tenni arra, hogy a' megye köveit szabad választásában ne gátolathassék, tehát jó választási törvények alkotása kívánatik. Azon kívül szükséges ügy organisálni a' megyei rendek befolyását, hogy azok közt a' többség, még pedig a' valódi többség, jogait, midőn akarja 's elég erélyességgel bír, gyakorlatba hozhassa. A' fölügyelés mondám a' törvény végrehajtása fölött a' kormányt illeti, ha a' kormány e' szent kötelességét hiven 's lelkiismeretesen teljesíti, akkor hiba nem történhetik; ha pedig ez ellenkezőleg történék — vonja a' törvényhozás a' kormányt számadás alá. Ez a' mit ő tehet, bár melly más sérelmekre nézve is, ez az ő hatásköre, de a' végrehajtásba nem ereszkedik. Ezekre talán még azt kérhetné valaki: hát ha a' választásokban elkövetett számosabb visszaélés miatt a' törvényhozás annyira gyengítették, hogy a' kormány ellenében nem birna többségre vergődhetni? akkor kétségtelenül a' követi törvé-

nyessége vizsgálatában is a' többség csak a' kormány útmutatásai szerint fogja látni a' loyaltást. Ily visszaélések ellen az utasítási rendszeren kívül — nincs semmi remédlum. —

Az utasítás nélküli követ igazolásának az országgyűlésre leendő áttételére, hozhatnák föl némi védokok, melyek annak ellenkezőjét kétséssé tehetnék. Hanem utasítás mellett abból semmi egyebet nem lehet következtetni, mint sikeretlen erőködést, kárt és rendetlenséget.

Ugyanis a) az ezen esetben hasznos soha sem lehet, mivel a' követet illetőleg legfőbb kellék az, hogy ő a' megyei törvényes többség akaratának képviselője 's szavatosa legyen, erre pedig elég biztosíték az utasítás, melly ha nem elég törvényes uton 's módon készített, szabadságában áll a' megyének később is azt módosítani vagy megváltoztatni, 's követét ha szükségesnek látja, vissza is hini. —

b) Igen nyomasztó volna a' követre nézve először is függni a' választhatásra megkivántató qualificatióktól, azután függni az instruktiótól, majd a' törvényhozás bírálata alá vettetni 's végre még a' küldők által is visszahivathatni, 's mindezek közt legnyomasztóbb a' törvényhozási beavatkozás lehetne; mert az korlátozólag hat mind a' követ mind a' választókra nézve. Azon kívül a' választott követ saját megyéjében ismerheti a' körülményeket, számíthat a' jövőre 's tudhatja: körülbelül állása mennyire lehet biztos vagy ingatag 's magát ahoz alkalmaztatja. — Ellenben a' törvényhozásban kivált kezdetben, ismételten előtte a' pártok állása, azok miként egyesülése vagy szétválása, ezekről pedig a' követ igazolása sokat függ 's ily bíróság alá magát a' legelbizottabb férfi sem örömet veheti. Igaz ugyan hogy azok fognak azután törvényt alkotni, de az ujan alkotandó törvénynek nem leendő visszahatása; azonkívül határozataik valódi törvényt meg csak a' fejedelem sanctiója által válnak. Tegyük föl azonban, hogy a' törvényhozási majoritás mindig a' legloyalisabb fogna lenni, mégis részrehajlás nélkül soha sem leendő, 's miután pedig az egyes megyének semmi sem lehet inkább érdekében, mint hogy — a' valódi többség érdeke szerint képviseltessék; az országgyűlési többségnek visszaható beavatkozása, kétségtelenül mindig nyomasztó leendő minden más színezetű egyes megyei többség, vagy annak képviselőire nézve.

c) Utasítás mellett a' követek gyakrabban változnak 's ugyan azért a' verificatio a' törvényhozás előtt sok ok nélküli zavarokra ad alkalmat.

Végezetül fogadjon szívesen a' nyájias olvasó Rousseau-nak e' fölött következőkben nyilvánított véleménye közlését: — „Akarnám ugymond — hogy a' fontos és szükséges dolgokhoz ragaszkodván elkerültsék minden mit máshelyt szintolly jól meg lehetne tenni. A' rug i példaul, azaz: a' követek törvényességének vizsgálata elveszett idő az országgyűlésen; nem mintha ezen vizsgálat magában nem volna fontos dolog, hanem mivel azt szintolly jól vagy még jobban megtehetni ott, hol a' választás történt, hol a' választottak is jobban ismértetnek, és hol minden csódtársai jelen vannak. Saját palatinatusokban, magában a' diétinben, melly őket küldi, választásuk érvényessége jobban 's kevesebb idő alatt megállapíthatatik, sőt... erre az országgyűlés elfogadhatja őket a' magokkal vitt Laudum fölötti discussio nélkül... főként... intriguek kikerülése végett — mellyekkel a' senátus genirozhatná a' választást, és a' nem kegyelt egyedek ellen kötözködő üldözéssel léphetne föl.” — Kovács Károly.

#### BUDAPESTI NAPLÓ.

Azon pillanatban, midőn e' sorokat írjuk, tűz van a' király- és kis kereszt-utcában; mindéddig nincsenek a' gyűlés körülményei tudva, azt azonban saját szemünkkel látuk, hogy a' fecskendőnek vízvezető vászoncsője rozsak, — mi csak azt bizonyítja, hogy tűz előtt három nappal, azaz péntektől visszafelé számítva, kedden nem próbálták meg a' fecskendőket. Egyébiránt az oltószerek valahára jókor érkeztek a' tűzhöz. Ez uttal emlékeztetbe hozzuk a' már egyszer általunk említett gépet, mellyet a' nemzeti színház gépésze talált föl, de mindéddig senkinek sem jutott eszébe azt bővebben megvizsgálni.

Ismét nekünk jutott a' szerencse egy új üstökös tótot bemutatni. Született pedig e' táos Szarvason R nyomdájában, édes papája a' h i r e s S. ki a' szerkesztőket silány iratai miatt már majd rendre fölfalta. Beszél pedig ezen ember élmítő dolgokat az egész magyar irodalomról. — Az egész olvasó közönséget el akarja riasztani az olvasástól, mert szerinte nincs egyetlen egy sor jó az egész magyar irodalomban. Az egész mű tizenkét lap, 's ára mégis három huszast! — oly szemtelenül felszígázott ár, hogy lehetetlen meg nem ösmerni egy pillanatra állapotot, mellyben ily ficzamlt eszmé-

ket írhat valaki. Távol van tőlünk legkisebb fontosságot tulajdonítani ez iratnak, csak sajnálnunk lehet a' szerzőt, ki nek jó akaratból egyebet nem kívánhatunk, mint bevárását azon kornak, midőn bizonyos intézet föllállítására három huszast mi is aláírhatunk.

Abonyban jótékony czélra táncmultság lesz, mi a' vasúti közlekedés kényelmességénél fogva remélhetőleg látogatott leendő.

Mint igen örvendetes dolgot írhatjuk, hogy István főherczeg ő fenségének, mint itt Budán 's Pesten, az izraeliták egész országiszerte a' többi honpolgársággal egyesülten fognak tisztelegni. E' közlekedés habár csak egy lépés mik azáltal sokkal jelentékesb, hogysem azt több utána következő hatályos hozzánk simulási szándék előjeleül örömet venni nem akarnók. Akárkinek származott agyából e' szép határozat, minden esetre létesítése szerfölött czélszerű, hogy izraelita lakostársaink érdekességben a' haza többi polgárral egybe olvadnak.

A' tisztelt közönséget figyelmeztetjük hazánkfia Vankó J. urnak gépészeti műhelyére, mellyben legközelebb gyors sajtók is készülnek, nagyobbak, valamint olcsóbbak is, végre czélszerűbbek is némely külföldi készítményeknél. Vankó ur gépészeti ügyességéről kezeskedik az, hogy külföldön nyolcz évig munkálkodott folyton mint igazgató egy gépészeti nagy intézetben. A' megrendeléseket tenni kívánók fölkereshetik őt lakásán két szerezcsen-utczai 1318dik szám alatti házában.

A' nyári multságok nagyban hanyatlanak, bágadt multság már a' zöldbe kirándulni, mert az esti hideg hamar haza kergeti a' mulatozókat, nemsokára már szüreti zajos napok váltják fel a' nyarat, bár ne savanyu 's rothadozó természetrel azután pedig rövid időn a' fűtőt szoba.

A' fehérvári életbiztosító intézet erősen mozog, — újra meg újra csak azt mondjuk, hogy erélyesb lépést csak a' középpontból teheti, valamint ügyviteleit, kivált Pesten ugy intézze, hogy rendes kereskedést bizzon meg vele, különben százak és százak elmaradnak ez intézet jótékonygától, mivel tökéletesen eltévesztett eszme csupán prókátorokra bízni az ügyvitelt, kinek sem irodája, sem boltja nincsen; sajnálhatni különösen hogy pesti ügyvivője ugyszólván az isten háta mögött lakik, hogy míg valaki megtalálja nem hogy életét biztosítsa, hanem odáig nyakát is szegheti a' rossz kövezen. (Beküldetett.)

Kérjük a' nemzeti színház rendezőségét, hogy a' színpad alatt ne engedjen kutyákat tartatni, mert a' leghatályosb jelenetek közé vonítanak, mit még kótából csak megnevetne az ember, de mint pusztá ugatás, alkalmatlan. ☹

Felső magyarországi vasúti mozgalmak. folyt. A' gyülekezet kimondotta tehát határozatul, hogy ezen felső magyarországi vaspálya letesülését ohajtja, kívánságának teljesítését közremunkálása által elő kívánja mozdítani; miért is egy számos tagból, abauj-, zemplén-, sáros-, szepes-, és tornamegyei 's a' fentnevezett 6. sz. kir. város és XVI. szepesi koronaváros egyedeiből álló választvány nevezetett, mlgos gróf Zichy Henrik mosonyi főispán a' elnöklése alatt, ki egyszermind megkéretett, hogy ezen fontos tárgyat képviselni, és a' középponti vaspálya-társulattal magát érintkezésbe tenni, az egész dolgot pedig hathatósan előmozdítani méltóztassék. — A' fenérintett választványnak pedig feladatául tűzetett ki, hogy részletes választványokra oszolva, az érdekelt megyékben és törvényhatóságok körében minden, a' kérdéses felső magyarországi vaspálya ügyét előmozdító adatot megszerezni, az ezen vaspálya felépítésére szolgálható vonalokat megvizsgálni, 's a' kisajátítás könnyítése iránt a' lehetőségig lépéseket tenni ügyekezék. — Határozatott továbbá, hogy azon örvendetes alkalomkor, midőn ő cs. k. fensége főhg István folyó évi szeptember 4kén magas jelenlétével Kassa városát szerencsésíti, ő fensége mély alázattal kéressék meg: miszerint ezen kérdéses vaspálya ügyét magas pártfogása alá kegyelmesen venni méltóztassék, ezen alázatos kérelem előterjesztésére pedig elnököl mélt. gr. Andrassy György kerestetett meg. — Végre a' mlgtos elnök gróf urnak, hogy ezen ügyet oly lelkesedéssel 's fáradozással szönyegre hozta, hangos éljen-kiáltások között egyhangulag köszönet szavaztatott. Bp. H.

#### TÖRVÉNYHATÓSAGOK.

ISTVÁN kir. helyt. főhg körutazása. H e v e s h e n Eger őszelő hó 5k én 1847. Folyó sept. 2án felünt Egernek ama nagy, ritka, forrón ohajtott napja, mellyen fels. uralkodó házunk egyik tagját, fenséges cs. kir. örökös főhg Istvánt, hazánknak kegyelmesen kinevezett kir. helytartóját falai közt, minden egyes polgárja fejenként, flui örömkegyelettel üdvözölve fogadhatá; nagy és ritkának mondható pedig azért: mivel városunknak, — ősi város létére — más kedvezőbb helyzetű városokhoz képest igen gyéren jut azon szerencse, hogy ő falai között ily magas személyü vendéget szemlélve üdvözölhessen; melly ránk

nézve valóban ritka napot, hogy városunk igen is méltányolva becsülni tudja, nyilvános tanu az: mikép a városi előjárás, valamint egyes testületek és lakosok is, mitem mulasztának el arra nézve, hogy e' valóban ritka napot minnél fényesebb és ünnepélyesebb tegyék; ez okból a városi előjárás a' küldöttségek kinevezése, kisdéd banderium és a' belváros határánál felállított nagyszerű diadalkapun kívül, mellynek oldalai köröskörül 's teteje zöld galyak és virágokkal befonva, ezenfölül a' város színeit ábrázoló vörös kékszínű 3om zászló is feltűzve ékítve valának — míg a' városház előtt egy remek izlésű faalkotványt alulról, 3om kis bejárásu kapuval felszerelve állította; mellynek felső jobb szárnyán Dobó, balján Mecsey István, hajdan híres várkapitányunk, közepett pedig ő fensége kir. helytartónk életnagyságu arczképeik, ő fensége arczképe fölött végre a' város czimere valának feltűzve, a' két első os korukbeli díszöltönyeikben, kard és bárdal kezökben, ő fensége maga pedig nádor huszár ezredbeli öltönyben valának ábrázolva.

Elérkezvén ezen jelentékes 's örömteli kebellet várt nap, reg. 9 órákor a' városi polgárság és földművesekből összealakított mintegy 40 főre menő banderium, városi első tanácsnok 's egyszersmind mezei rendőrkapitány Limprecht János vezérlete alatt — ki délcegen paripáján ülve remek állásu öltönyénél fogva valódi óskori leventeként tünt fel — a' város határához, az úgynevezett Kólyukhoz vonult ki, — minthogy a' körözés szerint ő főhgségét déli 12 és 1 órákor vártuk, — a' megyei fényes küldöttség főispánhelyettesi vezérlet — a' tanítói karbeli pedig Bezegh Endre kanonok iskolai főigazgatóé alatt — az érseki lakban, valamint a' helyben tanyázó katonaság minden tisztjei, a' nyugalmazottakkal együtt díszöltönyeikben az érseki lak udvarán időzének, a' városi küldöttség végre Gáhy József városi főbíróé mellett, a' belváros határánál felállított diadalkapuhoz — hol e' város minden czéhbéli mesterei saját zászlójik alá vonulva 's onnét, egész a' lelkészlakig, egymással szemközt állva két sort képezve állomásoztak, mence ki, ezen helyeken elfogadva üdvözlendők a' megérkezendő kir. helytartó István főhget; — azonban az előbbi napokban hullott bő esőzések annyira megrongálták a' járszági 's e' megyebeli — különben nem rendes csinált utakat, hogy ő fensége nem előbb mint délutáni 4 órákor érkezhett e' város határához, mit is a' város bástyáira szögezett tarackok első durranása ada tudunkra. Újában ő főhercegségét Szolnokban első alispánunk, Veszszónél pedig, hol a' megye határa kezdődik, főjegyzőnk szónoklata több tagbul álló küldöttséggel üdvözlék a' megye részéről. Megérkezvén e' város határához ott a' fenirt első tanácsnok 's rendőri kapitány L. J. következő tartalomdus rövid beszéddel üdvözlék a' város részéről: — „megszentesült kebellet, remegve — a' boldogság örömetől, soha nem érzett meglepetéstől reszkető szívvél állok előtted, 's üdvözöllek édes hazám 's kis töredékének nevében, városunknak ezen mosolygva viruló határai között, hol magas személyedet először vagyunk tisztelhetni szerencsések örömtül repeső lelkünk illő imaszerűségével. — Fens. hgt! Eger városunk huszezer lakosa gyógyításért esd általunk előtted, add vissza nekünk a' nagy halott hatalmát, melly nemtőlként öröködött honunk sötét bérczei felett! add vissza lelkünk nyugalmát, elégtelenségét, vond le a' gyászlepet, melly elárvult hazánk egét borítja 's gyógyítsd be szívünk vérző sebéit, mellyet atyád sirhalmán nyitott a' fájdalom, légy te e' haza mély fájdalom veszteségének legkedvesb kárpótlása, mit atyád után haladva okvetlen tenni fogsz. Nem remény, nem meghiusulható képelet csatol minket e' szent hitünkhez; hanem bizonyosság és multad szép emléke. Ragyogj tehát e' gyászoló haza borús menyezetén 's hintsd szét hódoló néped közt boldogító világosságodat 's így szeretve édes hazádat, szeress minket is, boldogítsd e' város népet 's kísérd őg figyelemmel jövedőjét!!! hidd el, eljő az idő, midőn magas erényeid 's érdemeid által nyerendő halhatatlanságod koszorujába mi is fogunk egy hervadhatlan emlékvirágot tűzni; eljő az idő, midőn milliók szeretete lesz a' kapocs, melly téged e' hazához örökkévalólag fog csatolni! Nevelj e' honnak továbbá oly magas erényekkel dús polgárokat mint magad vagy, ne engedd sirodon kiszáradni ama fát, mellynek jótékony árnyai alatt, egy téged majdan méltó keservevel gyászolandó nép lel nyugalmas enyhelyet 's mellynek kedves lombjai alatt a' nemzet üdve tenyészik; szülessék életednek minden percében öröm 's ne leljen meg a' sorsnak oly pillanata soha, mellyben nemes szivedre bánat szállhatna; legyen életed virágos mint jelenleg a' mi kebelünk 's végre tarts meg mindnyájunkat magas kegyességben, adj helyet fenséges lelkedben örök szeretetünknek, kiknek napi imájok az leend, hogy élj sokáig boldogul, e' haza, e' város, és az emberiség javára.“

Ezen meghatott szívből ömlött üdvözölő beszédet érzelmi hatással fogadván ő fensége most említett szónok által vezéreltetve 's a' megyei tarnajársábeli csendbiztos és

más ottlevő számos lovas kíséretében városunk felé megindult, a' diadalkapun a' nép zajos örömteli éljen kiáltószókkal közölt a' belvárosba érvén, hintaja megállott; hol is a' városi küldöttség a' főbíró szónoklata mellett hatályduzs beszéddel üdvözlék mellyre ő fensége a' nép zajos éljen örömeitől mélyen meghatva, édes esengésű férfias hangjával a' jelen voltak nagy meglepetésükre és édes örömkre, kik szólását ritka vágygyal várak, örömezzéstele magyar szavakkal következőleg válaszolt: „köszönöm, igen köszönöm Eger városának irántam tanusított tiszteletét, régi vágyom vala e' várost látni, hisz e' ma is, hogy jól fogom magam benne mulatni, egyébként igen szerencsésnek tartom magamat, hogy mai napon e' város lakosa lehetek“ miután szünni nem akaró éljen-kiáltás és folytonos tarackdurrogás között az érseki palotába érkezett, hol is kiszálva 's érsek ő excellenciáját röviden üdvözelve, a' kiállott katonaság felett tartá rövid szemlét, azután szobáiba vonult, hol a' megyei 's tanítói küldöttségek jeles szónokai által üdvözöltetett, később pedig a' katonai tisztikar által is, mit viszont igen nyájas szavakkal megköszönve fogadott ő fensége. Ezen tisztelegések után 160 terítékű nagyszerű ebédhez ülének, holis fels. urunk, az uralkodó ház, ő fensége hoszszas éltérít áldomásparak üritettek, mellyeket ő fens. hasonlag viszonozott; városunkat azonban, későn érkezte miatt fájdalom! az napon napvilágnál, bár az idő igen szép tiszta és kellemes vala, nem nézheté meg, hanem esti 8' ókor indul el főudvarmestere 's Vay Miklós b. országos biztossági igazgató ő excellenciája 's Léva 's Sándor prépost 's kanonok kíséretükben kocsin a' várost 's egyuttal a' nagyszerű kivilágítást megtekinteni, melly kivilágítások közt leginkább kiüntek a' városházánál felállított nagyszerű szép alkotvány, a' lyceum előtti, Bezegh Endre kanonok ur haza előtti, Foglár című nevelő-intézet, a' cisterciek kertjében és az egri lelkészlak előtt felállítottak, ugy a' bel-polgári egyesület és a' nevelő intézet levők. Nagyszerűen 's remekül ki vala világitva az egri casinó egyesület, ugy Léva 's. prépost 's kanonok laka, mellyek egy tündér palotát tüntetének elő a' rajtok ragyogó lámpákfénye miatt. \*)

Meglátogatá ez este még a' casino teremben tiszteletre tartott táncvigalmat 's ottan egész 5 fertály óra-hoszig mulatott.

Másnap 3án reggeli 7 órákor székesfőgyházunkat, hol misét is hallgatott, szemléte meg érsek ő exctiája kíséretében, magas tetszését nyilvánítván e' gyönyörű épületen, azután megyénk 35 főre menő küldöttsége; melly, 15 kocsit foglalt el 's a' mátrai csendbiztos és hat hadnagyai valamint a' város mezei-rendőri kapitánya kíséretükben harsogó éljen-kiáltások között reggeli 9 órákor városunkból eltávozott, és a' megye határánál Kis Tállyánál a' küldöttség tőle, valamint ő fensége is küldöttségünktől bucsut vett, melly után Borsodmegye fényes küldöttsége Marjássy G. kan. szónoklata mellett üdvözölve fogadta. Hordozza az ég alkotója körutáiban szerencsésen 's vezérelje minden lépteit biztosan!

MISKOLCZ. Sept. 4én 1847 — Tegnap és ma nagy nap vala reánk borsodiakra nézve, L. István főherceg megérkezte 's eltávozása napja. A' magas vendég, — kíséretében megyénk felejthetetlen volt főkormányzójával — délutáni harmadéltóra tájban érkezett meg a' megyeházához, díszes egyenruhájú nemesi testőrségtől követve; a' kellemetlen esős idő daczára a' nép hullámozott utcáinkon, 's harsány „éljen“ kiáltások jelölék kitörő örömet. Főkormányzónk a' lépcsőknél kérte ő fenségét a' számára készített szállás elfogadására, kit is az előcsarnokban nagyobb lyánynövedékné növendékeinek virághintó csoportja kellemesen lepelt meg. — A' tisztelegő katonaság üdvözlöte elfogadása után ezredének egyenruhájában fogadá ő főherceget megyénk tisztelő küldöttségét; főjegyzőnk szabatos és jól kidolgozott beszédben tolmácsolá a' megye hálás érzelmit ő fensége személyes érkezésére, mire ő fens. rövid velős szavakkal válaszolt 's a' küldöttség tagjainak bemutatása után a' legnagyobb lelkességgel, 's tiszta magyarsággal kegyeskedett társalgni a' küldöttség több tagjaival; kinek elbocsátatása után a' tisztánimeni ref. egyházkerület tiszteleg derék lelkészünk A. P. jeles szónoklata mellett. — E' tisztelegéseket a' megye nagy teremében 80 személyre terített ebéd követé az itt állomásozó dzsidás ezred zenekara mellett, a' terem kertje volt varázsolva, de legszebb virágit a' karzaton összegyűlt hölgykoszoru foglalá. Ebéd végeztével ő fensége a' méltán feldicsért vashámort kocsizott megtekinteni 's igen sajnálható hogy a' kellemetlen idő 's késői megérkezés miatt az ő fensége meglepetésére számított intézkedések oly jól, mint ohajtott, nem sikerülhetek; a' nagyszerű vasemlék, (a' főherceg körutazása emlékére) a' fáklafény mellett rögtönzött pisztrághalászat, a' négy-

\*) Hely szüke miatt a' kivilágítási gyönyörű 's elmés föliratokat sajnunk mellett el kelle hagynunk. Szerk.

féle (barkó, matyó, palóc, tiszahátiakból három három pár) néptánc, 's az elhittett tüzekről sajátosan világitott tündérvidek magas tetszését vivák ki ő fenségének egy órai mulatása alatt. Éjjel a' város ki volt világitva 's a' nagyobb szerűek közt a' városház nemzeti 's casinóé izlésre nézve kiüntek; az Avastetón óriásbetűkkel tündöklött a' napi érzelmeink öszvegét magában foglaló mondat „É l j e n i s t v á n!“ Ma reggeli 9 óra tájban távozott el körünkből ő fensége, miután előbb színházunk alapköve letételét saját személyes jelenlétével ünnepélyesen kegyeskedett; a' lovas őrsereg 's megyei küldöttség a' megye határáig kísérté, hol m. alispánunk bucsuszónoklata szíves fogadtatásáért teljes megelégtelést nyájas szavakkal nyilvánította. A' nagy ünnepélynek tehát vége 's néhány napig annak emlékrészletei teendők főágát társalgásinknak. — S. —

KASSA 1847 sept. 5kén. Nagyszerű készület után, néhány mozsár-dorranás jelenté, miként főhgt István ő fensége már csak félóránira van tőlünk 's épen négyet ütött délután (sept. 4kén) midőn e' haza magasztos loványtörzsöke közlünk megjelent kíséretében a' megyei lovagrendnek 's kassai polgári őrseregnek. Fakadoztak az örömtelt keblekből az éljenek 's általánosan egybe olvadtak a' derült kedélyek hangjai; 's ugy látszott, mintha az örömek ezer-ajku óriása száz meg száz hangon 's meg annyiféle helyen harsogtatta volna sokszorosan az éljen! És mindegynek szemei a' közkedvességű főhercegre voltak tapadva 's mint ezen természetes vidor közkedv mutatta, nemcsak szemei de szívei is! Szabad legyen hinnünk, hogy így vagy legalább szívesebben nem fogadták ő fenségét sehol 's tán hinnünk azt is, hogy ő fens. sem felelt ugy vagy szívesrehatóbban sehol, mint itt. „Uraim ugymond, minél tovább haladok e' honban, annál inkább meggyőződöm, hogy édes hazám a' jöttem; mellytől több évig voltam megfosztva; ötven éves nádor édes atyám nyomdokit akarom követni; kérem is önöket, hogy e' szándékban engem támogassanak...“ stb. Ezt az abauji küldöttségnek mondotta. A' kassainak pedig azt is megérinté, hogy Kassát kitünőleg szíven fogja hordani, mint ezt dicső emlékü édes atyja, az ötven éves nádor — is különösen meghagyta 's stb.

De Kassa ki is tett ám magáért; mert oly szíves fogadást küld a' kassai 's illy jelesen kifejezni, eddigi tudomásomra legalább, még sehol sem sikerült. Mondják, hogy az abauji küldöttség szónoka F. a' várakozásnak annyira megfelelt, hogy még tul is tett rajta, hogy ő fensége még abbéli kérdésre is méltatta: ha vajjon volt e' már követésben? A' szepes vmgyei küldöttség fényes tünemény volt Kassán és mintegy 251en vonultak el más nap (5kén) a' kassai fővezér, tőzsomszédilag a' czélhoz, melly felé oly csillogó díszben közelegtek, t. i. üdvözlendők a' fenséges helytartót, a' közkedvesség és tiszteletben részes főherceget! ... A' város-megyei küldöttség mintegy 92 főből állott. A' kivilágítás nagyszerű volt. Kiemelendő a' vármegye teremei előtti nagy ábrázolat; miután a' városi közönség részéről többféle alak- és modorban; végre a' lilium rend (premonstratiak) részéről; melly utóbbi (aránylag vége) legnagyobb szerű és legtöbb jelentéku volt; t. i. a' nevelés, tudomány és ipar nagyon szabatosan volt érintve benne; mi ugyan a' városin is volt olvasható, de nem oly határozott modorban. Itt jelesen még s a' ró t e k a s z á t is lehetett látni, mint jelek ép é t á t világlani az ipar fölötti disztivényen, de ha ez pars pro toto voltis, még is igen kevés a' polgáritott állodalmakban! — Épen most jelennek meg a' tornai, szepesi 's más küldöttségek népei ő fenségénél. De ki győzné részleteiben elősorolni e' dicső ünnepély kultüneményeit? ... Annyit elég, de annyit (gondolom) szükség is mondani, hogy mind ezen csillámok fölött emelkedik egy hasonlíthatlan kincs, a' s z i v ö l i hódolat, mellyet a' nép (alsóbb és főbb körökben) íranta mindenfelé nyilvánít, és gyermeki őszinteséggel tanusít! ... 'S ez nagy jele annak, hogy ő fenségét is az örök idom, a' szeretet szabálya vezérli, melly szinte a' s z i v l e m e z e i r e van írva ... és szívből szívbe hat! ... És ezt itt egy transparent (ha jól tudom S. orvosnál) legszebben érinté is: „Add szived a' népek 's a' nép neked adja szerelmét“ Éljen sokáig a' nagylelkű hazafi! ... stb. tartsa az urak ura hoszasan boldogító viszonyokban 's épségben! ...

Sept. 6kán. Épen most érkezik a' kassai polgári lovasság, mellynek jutott a' gyér szerencse ő fenségét látogatási útjában tovább kísérhetni; 's épen most hallatszik az éljenés harsány kitörése, a' mint méneikről leszállnak. — István főherceg eltávozása oly sajnosan esik itt közönségesen, mint minő rendkívüli örvendés volt megjelente. ... Még 5én esti lejtvigalom is tartott látogatása ünnepélyesítésére 's ebben magamnak is volt szerencsém részt venni; hol közel láttam színről színre ő fenségét és örömtelven néztem, mint sereglenek körötte 's milly nyájas és udvarias ünnepelt vendégünk! ... 'S nekem ha jutott is a' nagyszerű szerencse ő fenségéhez az ungiakkal tisztelegésre megválasztatnom S. N. Patakra, ebbeni nem ré-

szülhe  
la szer  
h a t n  
ső érze  
megje  
hár-ké  
nok, k  
mény.  
mod  
kírók  
S...  
kit szí  
esésb  
széről;  
Többs  
nyé al  
mindny  
je szab  
elvekre  
rögtön  
legítve  
pataki  
csak lá  
volt sze  
e' hiány

érdek-  
népnel  
váltké  
azok f  
tásába  
lemény  
eljárni  
eddig  
gokat,  
léseket  
hatják  
az özs  
ni: ezen  
lyással  
szüntet  
revisor  
E' teki  
gyülés  
tek sz  
megad  
catiókr  
szabad  
tandó  
lét, re  
pesség  
tály a'  
élvezet  
felvéte  
zet éle  
belre  
hogy a'  
gi hata  
tandó k  
selőji  
kormár  
képvis  
sabban  
ségök.  
tendők;  
dig nyi  
's a' ké  
tisztvis  
teltevel  
lözhetn  
mostan  
moralis  
h  
eddig a'  
utasítan  
szabad  
hivatás  
hoz mé  
pedig,  
protect  
minden  
ról kell  
nak err  
akár eg  
ország  
azt igy  
kintve  
gyűlési

szülhetésemet annyival könnyebben tűröm, hogy már itt vala szerencsém a' dicsőített férfit látom; mert hiszen látni a' nagy férfiakat a' fő vágy; a' tisztület úgy — is benső érzelem tárgya, mely távolban is ugyanaz marad. Szerül megjegyzendő még az is, hogy lakoma közben szép pohár-köszöntések is történtek, kicsoda lett legyen azon szónok, ki e' részben az elsőséget kivitta? megoszlik a' vélemény. Általában azt jegyzik meg, miként mind talpraesett modorban emeltek szót; kettőt azonban úgy említnek, mint kikerül nehéz meghatározni, melyike szolt jobban? Egyik S... ki a' sárosiak tolmácsa volt; másik a' szepesi főj. K... kit szinte igen dicsérnek. Hanem B. Gy. talán legszerencsésb ötlettel lépett föl az eperjesi városi küldöttség részéről; mert ő mint jövendő nádort éltette ő fenségét!... Többséggel látszik azonban itt birni és szinte közvélemény nyé alakult az, hogy ő fensége a' szónoklatban is mindnyáját fölülmulta! Hogy szava erős és hangos, beszéde szabatos mellyeknek tartalma szilárd... következetes elvekre mutató, és a' nyilatkozott szónok eszméihez sorra rögtön... helyesen illeszkedő, erővel teljes, átmelegítve a' közjő iránti szent tűz lángjaitól! Es így nekem, s pataki utóli elmaradásom roppant hiányt hagy hátra; mert csak látom külsőleg s nem egyszersmind hallanom volt szerencsém őt!... S a' másótól hallottak után itélve, e' hiányt nekem ki nem pótolja soha semmi!...

Zombory Lipót.

**PESTMEGYE.** (A' követutasítások folytatása.) Az érdekegység harmadik eszközeül a' választvány ajánlá a' népnek politikai jogokkal fölrüháztatását, mely által kiváltképen vihatók ki a' nemzet alkotványos biztosítéki, s azok folyvást megőrizhetése. A' népnek ezen fölrüháztatásában a' választvány — tekintettel levén a' historiai fejlemények által kijelölt fokozatokra, következőleg kívánna eljárni: a) mivel a' szabad kir. városok és kerületek, már eddig is a' nemzet közjogi körébe fölvétettek, de ama jogokat, mellyeket például a' megyék élveznek a' hongyüléseken, és saját helyhatóságukban, de facto nem gyakorolhatják s így folytonos gyámság alatt s nylenek, miből pedig az összes nemzeti erő épületéhez nem sok követ faraghatni: ezental az országgyűléseken egyenes és decisiv befolyással birjanak, saját helyhatóságukra nézve pedig megszüntetvén az eddigi sokféle politikai és oeconomiai supervisoriale forum, függetlenséggel ajándékoztassanak meg. E' tekintetben követ urak figyelemmel levén a' mult országgyűlés ez érdembeli munkálatára, a' városok és kerületek szavazatát az ottan megállapított arányban sürgessék megadatni; a' belrendezésre nézve pedig — hol a' qualificatiókról van szó — olly választást eszközöljenek, melly szabad legyen, direct, és csupán törvény által megállapítandó olly valamely képesség kifolyása, minőt a' közbátorlét, rend és béke föltételeznek; nem engedni pedig e' képességekre nézve azt, hogy az által egyik vagy másik osztály a' választói kategóriából kizorittatván a' polgári jogok élvezete körén kívül essék, sőt inkább, hogy abba mindenki felvétetvén, a' nép közléte minél gyorsabban, s a' nemzet életére minél előnyösebben kifejlődhessék. Ugyanezen belrendezést illetőleg követ urak kieszközölnének tartják, hogy a' városok és szabad kerületek valódi törvényhatósági hatalomra emeltesse, mi végre a' nyilvánosan tartandó közgyűlésben a' polgárok összege vagy ezek képviselői s tisztülete által gyakoroltassék a' hatósági önkormányzás; egyébként a' választó testület ne csupán népképviselőkből álljon, hanem másokból is, kik minél számszerűsággal legyenek, ez által is jözanul biztosítottatván függetlenségök. Az administrationalis ügyek a' biróaktól elkülönítendő; amazok megállapítására tartott tanácskozások mindig nyilvánosan — mindenkinek szabad megjelenhetése s a' képességgel birók befolyhatása mellett történjenek; a' tisztviselők pedig és tanácskozó testületek bizonyos idő elteltével újra választás alá kerüljenek; mert csak ez által előzhető meg nem mély bajok olyatén kinövését, mellyek a' mostani életben minden haladást vagy előlnek, vagy csak morális kényszerítéssel engedik tovább fejlődését.

b) A' szabad és egyéb községekkel illetőleg, mellyek eddig a' nemzet közjogi köréből kizárattak, a' választvány utasítandóknak véli követ urakat oda törekedni, hogy a' szabad községeknek beléletök rendeztetvén, s municipalis hivatásuk kifejlesztetvén, a' közügyek tárgyalásiba állásukhoz mért befolyás engedtesse. A' többi községre nézve pedig, mellyek rendezett tanácsal nem birván földesuri protectio alatt vannak, a' választvány úgy vélekedik, hogy mindenek előtt ezeknek kellős korigényelte rendeztetésük-ről kellene a' törvényhozásnak gondoskodnia s követ uraknak erre munkáltni; ha mindazáltal akár a' bokros teendők akár egyéb körülmények miatt a' községek rendeztetése az országgyűlésen sanctiót nem nyerne: azon esetben legalább azt igyekezzenek kivívni, hogy minden község — nem tekintve népessége s határa kiterjedését, az illető megye közgyűlésin két — önmaga által szabadon választott küldöttje

által képviseltessék; ezenfölül pedig addig is, míg a' jobbágyi viszonyok a' közbejövendő általános örökvaltság által megszüntetnének, a' községek törvény által olly helyzetbe állítandók, hogy ott, hol saját belügyeik intézéséről rendelkeznek, minden földesuri beavatkozástól mentesítsenek.

A' választványi javaslat ezen pontja élénk s közel másfélórát vitát idézett elő. K. J. kanonok ur a' nép küldötteit a' megyei közgyűlésekre szavazatképesen bocsátatni nem akarja, mert ez által paralysálva lenne a' nemesség; mivel — ugymond szónok — ezen községi küldöttek küldötől napidíjjal leendvén ellátva, ez által a' tanácskozások s gyűlésezés egész folyamát kitarthatnák; holott a' nemesség saját kenyérére levén szorítva ez közönségesen a' gyűlések befejezése előtt távozni szokott, s ekép könnyen megtörténhetnék, hogy a' népküldöttek hoznák a' határozást s megdönténék az ezredéves nemességet.

Ezen aggodalom ellen másod alispán, b. E. J. gr. T. L. s mások által az ellenzék részéről elmondott: miként a' főt. szónok ur ellenzék véleményén megütözköztek ugyan, azonban minden megütkezés mellett sem titkolhatják azon való részvétüket, miszerint e' parányi ajánlatban is igen jelentékesnek éreztetik a' tizenöt millió sulya, egyébként ha mivelt, felvilágosult népet akarunk e' hazában, melly tudja is, birja is, s akarja is polgári kötelességit teljesíteni, akkor szükséges azt józan fokoként az alkotvány némi jóteteményben részesíteni, hogy mező nyitassék jobbaknak, képesítetteinek legalább együtt munkálkodni, már pedig mi által érhetni ezt el inkább, mint institutiók által, hol szabad vélemény-nyilatkozásokkal, őszinte romatlan becsületes gondolatokkal találkozhatik minden sat. így a' gyakorlat terén részesülvén a' legvilágosabb s fel foghatóbb polgári életnézetekben az eredvényre nézve sokkal kedvezőbben fog működni. A' szabadsága s erkölcsi magaviseletéről egész világos ismeretes éjszakamerikai státusz az institutiók hatása által tette polgárit moralisakká.

Egyoldalú állításnak említek a' czáfoló szónokok a' nemesség paralysátását akadályoztató ok gyanánt ott, hol a' köztanácskozásokban részesülhetőség nem a' népszegnek, hanem csupán néhány küldötteinek javaslatatik megadatni. Ezek száma határozottan mondatik ki, t. i. annyi pár küldött, mennyi község van valamely megyei hatóságban, így Pestmegyében van 191 község, ezek tehát küldötnének 382 népképviselőt a' megyei terembe s ennél többet nem; holott a' nemesség, mellynek száma néhány ezerre rug, meghatározva ez által nincs, s így az állított, de meg nem engedett paralysálásban ugyszólván lehetlenség is van; de ok sem forogna fen ezen surlódásra, mert hisz épen a' nemesség az, melly korábbi időkben érdekegyesítési elvből indult ki — mivel a' néphez lebecsülköznia nem tanácsos, tehát most az ölelné fel magához, s ezt részesítné az övéihez hasonló jogokban, s előtte akarná az alkotványos polgári életnek eddig leeresztve tartott sorompóit felvonni; illy jó barát érdekeit azon egypár küldöttnek, de magának a' tömegnek sem jutandna eszébe paralysálni, tudván azt, hogy így saját érdekeit, mik jövöre legkevesetöbbségek, épen ezen paralysatió által nemcsak meg rövidítné sőt megsemmisítné.

A' főt. szónoknak azon állítására pedig, mintha másod alispán nem lenne a' népnek barátja, megjegyeztetett: mikép azt, ki barátja, s ki nem? a' népnek, tettek és nem szavak döntenek el. Mondatott még, miként a' jelen kidolgozott utasítások ezen pontját épen az oppositio részéről majd nem lehetlen meg nem támadni, pedig azért, hogy a' teherhordó nép számára olly keveset s olly igen fukaron javasolt a' politikai legszebb jogokból adatni. — Végre ugyancsak az egyházi rendből két szónok szavazott még, kik hogy tetteleg is megmutassák, miként ok nemcsak barátai, de valódi atyjai is a' népnek, az indítványt ezenel szavazataikkal aláírják, s kívánják, hogy az a' követeknek utasításul adassék; de mennyiben a' népnevelés hiánya egyes szónokok által épen az egyházi férfiaknak rovatott fel hibául, ez ellen megjegyzik, mikép ok a' nevelés pályáján ós idők óta lelkiismeretesen jártak el, s hogy e' lélekisméretesség a' jelenben feltalálható, hivatkoztak itt szónokok a' temesvári és pécsi tanintézetekre, s egyéb olly intézkedésekre, mik az egyházi rendnek a' nevelés terén tanusított buzgóságát bizonyítják. Szavazataik kimondásakor megöljeneztettek, valamint elismertetett azon megjegyzésük helyessége is, miszerint követlek, habogy a' nevelés a' nemzet megaléngülve nincs, sziveskedjenek ezt az illetők nem a' neveléssel foglalkozó rendnek, s egyes férfiaknak tulajdonítani, hanem ama rendszernek, melly a' 18dik század közepén állapittatván meg, maig változatlanul az szerepel tanító-intézetekben. Ugyancsak a' választványi javaslat mellett kifejtetett még, mikép a' magyar aristokratia akkor, midőn a' határon átlépven a' legjelentéktelenebb ausztriai falusi birónak politiais felügyelését elismeri, s arra hajt, ugyanakkor a' saját hazajelbi falusi község iránt nem akar annyit deferentiával lenni, hogy kül-

dötteinek valahol a' zöld asztal végén egy kis szöglet helyet juttatna. Továbbá ha a' nemesség ezen javaslat törvényesítését megérven az által jogai paralysátásától félné, ennek ismét csak azon jó oldala lenne, hogy a' gyűlésekre számosságban jelenvén meg, fejlenék az intelligencia s a' gyakori kölesönös surlódás nagyobb simaságot idézne elő, minden közügy tisztább evidentiában tartathatnék, mi által csak a' nemzeti közélet nyerne. Ki levén fejte, s megvitatva eléggé a' választványi javaslatnak említettük pontja, arra a' közgyűlés rá ülté a' helyeslési bélyeget, még pedig az ellenkezőt indítványozó egyházi szónok kivételével általános beleegyezéssel. Ezzel a' másodnap gyűlés délután egy óra tájban eloszlott.

**FEJÉRVÁRMEGYÉNEK** f. szeptember 6án főispán helyettes ur elnöklele alatt tartott rendkívüli közgyűlése a' leglátogatottabbak egyike volt. Gyűlés-megnyitás után elnök ő méltóságá bementatá K. J. első alispán urnak irásba foglalt lemondását, minek felolvasta után a' kk. és rrdek kívánatára végzésleg kimondatott, miszerint Fejér megye rr. K. J. első alispán ur lemondását elfogadják. — Most következett P. D. ügyvédnek K. J. alispán ellen feladott s gyűlésileg kirendelt választvány által megvizsgált vád folytán tett jelentés felolvasása. A' fő vád ennyiből áll: P. D. azt adja elő, miszerint ő K. J. urnak még helyettes alispán korában, azon esetre, ha az osztoztató bíróság elnökségét le nem teszi, s KK. árva az osztoztató bíróság ítélete végrehajtásával atyai ősi örökségét megkapja, ezer pengő frtot kötelezett fizetni; mivel azonban az árva ügye egyezség után végeztetett be, P. D. elment a' kérdéses alispánhoz s kijelenté, hogy jöllehet a' kötelezett 1000 ft p. fizetni nem köteles, miután egyezség által dőlt el az ügy, az alispánnak tett fáradozását kívánván még is némileg meghálálni az asztalra 200 fr. pengőt letett, mire az alispán az 1000 fr. pengőről szóló okiratot P. kiadta, mit is ő szétszaggatva zsebébe eltett s teljes megnyugvással eltávozott. Másnap erre f. e. febr. 2án K. J. alispántul levelet kap, mellyben ez még 300 pengő frtot kér a' már kifizetett 200 p. forint-hoz, 500 p. fról pedig irást. K. J. alispánnak védelme ez: — P. D. minden pénzét elkártyáztván tőle kölcsön 1000 fr. pengőt vett fel, miből 200 fr p. neki meg is adott s ezen adósságrul szól a' kérdéses eredetiben felmutatott levél. — Ezen vádra és védelemre a' küldöttség véleményét következő: Ámbár a' feladó ügyvéd a' feladást minden körülményeiben elégségesen próbálni nem képes, de miután első alispán ur szinte a' felhozottak ellenében nem képes magát tisztázni, sem a' vád sem a' mentesség olly próbákon nem alapul, hogy azok minden tekintetben kielégítőnek tartathatnának; ugyanazért a' vizsgálódás folytán nem hozhatott e' jelen ügy olly tisztára, hogy a' vád teljes alaptalansága s a' vádlottnak tökéletes ártatlansága ez uton kimondathatnék. — A' feladott vádnak többi része (mit levelező mint alaptalant nem is említ meg) ellenben a' feladó pusztá előadásán kívül egyébbel nem próbáltatván, a' választvány által alaptalannak találtatott.

A' választványi jelentés felolvasatása után néma csend lön. — Elnök ő méltóságá a' hosszú hallgatást egyébre nem magyarázhatá, mint hogy a' küldöttség véleményében kimondottakkal megaléngülvén, azt a' kk. és rrdek magokévé teszik, a' kellemetlen ügyet ezenel bevégeztenek tekintik; — azért is a' végzést illy alakban monda ki, mi ellen senki szót sem emelt. —

Ekkor A. T. tisztü alügyész (a' főügyész ur távol levén) kérte a' kk. és rrket, hogy miután P. D. a' feladott szennyes vádat tökéletesen be nem bizonyította, mint hamis vádló az 1805: 5 t. cz. értelme szerint tisztü kereset alá vétessék s miután a' nevezett egyed nemes Pestmegye hatósága alá tartozik, Pestmegye büntető törvényszéke az e' tárgybani minden irat közlése mellett a' teendők eszközésére s P. D. megbüntetésére szólittassék föl. Többen szólaltak felpartolólág ezen indítvány mellett, olly embert kívánván megfenyíttetni, ki önmaga bevallja, hogy előmutatott kötelezőivel a' megye alispánját megvesztegetni kívánta. Más irányt adott azonban P. M. tb. felszólalása ezen ügynek, ki azt vitatá, hogy ha P. D. vádló ellen kereset fog rendelteni, azért mivel a' feladott vádat nem tudta egészen bebizonyítani, kereset szükség rendelni K. J. ellen is, miután ez szinte nem volt képes a' feladott vád alól magát kitisztítani; szóló azt hiszi, miután a' gyűlés a' választványi vélemény elfogadásával kimondá hogy a' hivataláról lemondott alispán ártatlansága bizonyitva nincs, maga ellen emelkednék, ha P. D. hamis vádlónak canonisálná. Mind a' két párt szónokai közül többen pártolva P. M. tb. előadását, a' kk. és rr. P. D. elleni keresetül állottak. —

Befejeztetvén a' jelen ügy, hogy illy kellemetlen portékából a' rrdek ki ne fogyanak, gondoskodának F. T. és K. Ö. táblabírák két megyei szolgabíró és egy esküdt ellen emelvén vádakat. — Ezek mit K.

J. bíró társai ellen kimondott: miszerint a' kk. és rrdk nem tekintik ugyan hogy az említett tisztviselő urak egy bizonyos ítéletnek kihirdetés utáni bővebb magyarázásával 's megtoldásával, hivataljokkal roszelekkéleg visszaéltek, mindazáltal ezen tettüket mint forma-ellenit nem helyeslik. A' N. S. szolgabíró ur ellen felhozott vád megvizsgálására küldöttséget nevezett ki a' mélt. elnök, ki egyszersmind a' megürit 1s0 alispáni szék betöltésére 1. szeptember 23át tüzte ki a' rendek általános megelégülésekre. Legközelebb elhunyt Mészöly Elek ritka szorgalmu 's jegyzőkönyvileg is megdicsértetni rendelt szolgabíró ur helyébe Nagy Elek eskütt urat, eskütnnek pedig Pribék Antal tiszteletbeli aljegyző urat helyettesítette ő méltósága. — A' jegyzőkönyv másnap meghitelesített. **Rendes levelező.**

**SOPRONMEGYEI KÖZGYÜLÉS.** Augusztus 23án kezdődtek el a' közgyűlések. Főtárgy az országgyűlési választvány munkálata volt. Fontos és a' legnagyobb figyelmet igénylő működés különösen jelen helyzetünkben, midőn az újabb események által védelmi térre szorítva aggalmak közt foglaló el ismét azon tért, mellyen többé nem a' kiváltságok védelmét, hanem az alkotmányos élet fejlesztését, szilárdítását a' természeti jog követeléseinek megfelelőleg kívánjuk eszközölni.

A' gyűlés megnyitván a' tárgyak azon rendét tartottuk meg, mellyel azok országgyűlésen fölvetetni szoktak. Az előleges sérelmekre nézve nem tévesztettük szemünk elől a' törvény világos szavait, sérelmül jegyeztük fel az erdélyi megyék vissza nem csatoltatását is, míg másrészt az erdélyi unio-t utasításba adtuk. — Ezután egy városi tisztviselő a' Ludoviceumra nézve híván fel a' rendek figyelmét indítványozá, hogy miután ezzel, mint látjuk, czélt nem értünk, az más czélra fordítassék; de megmondott neki: mikép ezen intézet azért nem létesült eddig, mert a' nemzet akar befolyani fia neveltetésébe, mitől elállnia nem lehet, másrészt nem is tehetnének oly intézkedést a' tulajdoni jog az alapítók és végintzők sértése nélkül. Ki fogna így utóbb a' legüdvésb czélra áldozni, midőn bizonytalan abban: nem jön e' egy erélytelen utód vagy nemzedék, ki az ő tiszta áldozatját, mellyet ő csupán a' kitűzött czélra szánt — szentségtelenül el t u l a j d o n i t j a. Ez okbul ezen indítvány méltó indignatioval fogadtatván félre vettetett. Következett a' városok rendeztetési ügye. Főispáni helyettes ur felhívá a' rendeket, hogy csak fölveket állapítsanak meg, minthogy sokszor igen meg levén kövte a' követ keze a' legüdvésb indítványhoz sem járulhat 's a' megye elesik szavazatától. Egy bíró a' városoknak nyújtandó szavazatok taglalásába bocsátkozván, azon végtelen aránytalanságra figyelmezteté a' rendeket, melly előtűnik, ha a' városok népességére figyelem nem fordítatik. A' mult országgyűlési rendek akarajában nyugodtunk meg azon módosítással, hogy követünk minden esetre a' főfelügyelők ellen szavazzanak 's ettől elültetvén, járuljanak e' tekintetben is a' mult országgyűlési rendek véleményéhez 's igyekezzenek, hogy annak választása az ott körülírt módon történvén, hatásköre szigoru törvények által korlátoztassék. — Mulatságos volt, hogy sokan azért agitáltak a' fő felügyelők mellett, mert nem akarják úgy mondák, városoknak, j o b b helyzetők legyen, mint nekik, — tehát, hogy úgy j o b b, még is elismerték!! Egy szónok felhívá a' rendek figyelmét, hogy midőn egy oly elemet fogadnak az alkotvány sáncaiba, melly eddig sem az alkotványos étellel ismeretes, sem a' nemzetiség iránt sympathiát nem bizonyított, ovakodók legyenek, nehogy ezek helyzetökkel visszaélve a' nép ügyét, a' jövendő ezen legbiztosabb kulcsát félrelökve, alkotványos fejlődésünknek — a' helyett hogy ezt előmozdítanák — g á t u l s o l g á l j a n a k. — A' v á l a s t v á n y mind a' házi és katonai, mind a' közszükségkreszolgáló adó elvállalását alkotványos garancia mellett ajánlatba vevé. Sírri csend követé ennek felolvasatását. Egy követnek candidált terjedelmes fontosságú egyed szól először — gondolom ellene, mert sem hangját érteni, sem zavart előadásából valamit kimagyarázni nem lehetett. gr. Sz. L. ó exc: erélyesen szól az adó-elvállalás mellett; de előadása több ízben megszakasztatott — mire egy köznemes kiáltott fel: „halljuk nemes társaim! ha már egyszer a' földről ágyba akarunk fekünni: szükség, hogy fizessünk, mert a' semmiből semmi sem lesz.“ N. P. szólalt fel 's hosszú beszédben azt mutogátá, hogy a' magyar nemesnél a' föld kerektségén nagyobb vitéz, híresebb katona jelesebb hazafi nincsen: azért az adó-elvállalás helyett a' nemesi banderiumot ajánlá felállítatni. Gyönyörű álmak! mellyekben még egyszer megöszülhetne a' szó, 's mulatságos dissertatiót tartott a' privilegiumok hasznosságáról, mellyek — szerinte — egyedül tartották fen az alkotványt. Egy házhoz hasonlítottá a' magyar constitutiót, mellyben ő eddig kényelmesen érezte magát (elhiszük!) 's most neki megy egy pár újító — hogy saját szavait idézzük — 's össze akarja rombolni a' házat, mellyben ő magát oly kényelmesen érzi. Hát milliók a' házon kívül hogyan érzik magokat kérem, mond egy másik, u-

ram, N. P. uram. Es hát mit akarnak ezek — folytatá — én legalább nem tudom (bőlesen el van találva) aristocratico - monarchiát vagy demokratiát vagy aristocratico - monarchico - demokratiát vagy mit? ... azt akarják é, hogy neki menjek 's azt mondjam: „hej, polgár ki bizta ezt kendre!“ (ez aztán beszéd!) ... de ne vesztegessük a' fejr párt! elég lesz felsohajtanunk, hogy számandók, kik túlérik korukat, mert nekik nem virit a' méltánylás repkénye; de szászorta számandóbbak, kiket a' kor él tul, mert ezek mig egy részről nyomasztólag hatnak az emberiség fejlődésére: még van egy kis hatásuk — más részről neveltség tárgyává lesznek. — Sz. ur ügyvéd ur az adó ellen akarván szólni 's Torusnál kezdte el (ah! szerencsétlen csillaga e' kornak, kérj tőle kölesön üstököt!) 's rövid kivenonatban adá Magyarország törtéjét, mi a' minor parvában tán megjárta volna; de gyűlésteremben 's a' reformtérren hoszszantó és unodalmas volt. (Istenem! mi kevés kívánatik, hogy M. országban valaki publicista lehessen!) Minden hatás nélküli volt még a' köznemes előtt is beszéde, melly megünvén a' hoszszu értekezéseket, határozást kívánt. Gr. Sz. J. Sz. ügyvéd urat róttá meg férfiasan egy pár igen miveletlen kifejezésért, mellyekkel az ellenzékét illeté, mire a' határozat következett.\*)

Tisztelt főispán helyettesünk kimondá azt. Ő akarója volt az alkotványos garancia mellett elvállalt adónak; de, mint illy szép állású férfihoz illik, nem élt vissza hatásával: sem erőltetve sem ellenezve nem volt szerénységen tul általa semmi. Loyalisan vezeté 's intézte az ügyek menetét úgy, hogy nemcsak méltó elismerésünket, de vonzalmunkat is megnyerte. (Folytatjuk.)

**ZÁGRÁBMEGYEI KÖZGYÜLÉS (folytat.)** Az országgyűlési követutastások kidolgozására megbízott választvány elnöke Suvich József első alispán benyújtá a' választványi munkálattól 's a' rögtön tárgyalás, vagy jövő gyűlésre halasztás fölött folyt a' vita. Az illir párt részéről egy pár uradalmi ügyvéd főnöke nevében ovást tett a' tiszti tárgyalás ellen, az illir párt egyik commis voyageurje is előterjeszté ovását, még pedig azon párt nevében és részéről, mellynek ő tagja. Mire Sz. J. uszi alügyész megjegyzé: hogy ha az előtte szólott azon „fractio“ nevében tesz ovást, mellynek tagja, ugy bátor kérdezni: hol a' plenipotentia, melly által illy ovásra fölhatalmaztatott? melly kérdés hangos kacaját idézett elő 's az illir párt pseudo-plenipotentiáriusa a' kissebbség iszonyu érzetével csak hamar eltávozott a' teremből. — Sz. E. uradalmi ügyvéd szerint, minden irománynak, melly a' közgyűlés színe előtt benyújtatik, szükség előbb fölolvastatni. Melly megjegyzés senki sem elleneztetvén fölolvastatott a' haladási szellemben készült 's 52 pontból álló munkát, J. L. mint választványi tagnak külön véleményével együtt, melly érdekes értekezést foglal magában a' nobilisekről és servusokról. És újra fölmerült a' kérdés: tárgyalassék e' tustint a' munkát, vagy jövő gyűlésre halasztassék? az illir pártnak néhány szövetségesei újra megkezdék a' esatát az érdemleges tárgyalás elhalasztása mellett. Egyik meg másik egyszerű ovást recitált, harmadik a' jelen nem levő nemesség jogait védelmezte, kiről tudjuk, mint eröködött az utolsó tartományi gyűlésben a' nemesség szavazati jogát elvitázní. Az alkotványos horvátok részéről P. F. ugy vélekedett: hogy van a' választványi munkálattal egy pont, melly uj eszmét nem foglal magában, 's a' megyének előbbi határozatival áll kapcsolatban; e' pont rögtön tárgyalatását kívánja, a' többi pontra nézve pedig nem ellenzi, ha azok a' közelebb — rögtön kitűzendő közgyűlésre halasztatnak, köztudomásu tény — ugymond — hogy egy kegyel. kir. leirat által tartományi gyűlésbeni szavazatunktól tetteleg megfosztattunk. Az országgyűlés közelget 's kik fogják Zágráb megyét képviselni? Talán azon tartományi gyűlés elnöke által kijelentendő egyedek, melly tartományi gyűlésből kizárattunk. Zágráb megye legnagyobb részét teszi Horvátországnak 's meg lehet é engedni, hogy a' legkitűnőbb 's legterjedelmesb törvényhatóság a' törvényhozásbai befolyástól megfosztassék, 's a' báni levelek által összehívandó egyedekből álló tartományi gyűlésnek ezentul is pupillusa legyen? Ezen abnormis állapoton csak ugy segíthetni, ha a' választványi munkát értelmében, valamelyik magyar törvényhatóságot fölölöljük, hogy addig is, mig a' horvátországi három megyének — országgyűlési követeik által megyénként külön képviselület eszközölnének, Zágráb megye sérelmit és kívánatit a' törvényhozási elibe terjeszszék. E' pont érdemleges tárgyalás alá bocsátatván, ismét csak ovásokat hallottunk az ellenfétől. Némelylek Horvát, Dalmát és Slavonországi municipális jogait hozták föl, nem támogatva törvénynyel nézetüket; de minek is? elég elmondani: „jura municipalia regnorum horum.“ B. J. alapsan megmutatta, mikép nem uj eszme, hanem a' horvátországi megyék birtak is külön külön képviselőkkel, az okot is előadá, miért

másított meg e' rendszer. Tudjuk — ugymond — hogy előbb az országgyűlési költségeket az adózó nép viselte; az adózó népeni könnyítés tekintéből csökkentetett a' horvátországi követei száma háromra; 's miután most az országgyűlési költségek fizetését a' nemesség elvállalta, semmi nem áll ellent, mi miatt nem képviselhetnének külön külön a' horvát megyék. A' municipális jogokat említi némelylek; ugyan lehet é ezeknek nagyobb erőt tulajdonítani, mint a' törvényeknek, mellyek a' törvényhozási útján mindig megváltoztathatók? J. L. táblabíró — kit, ha nem kedvez eszméjéről, a' nem fizetésről szónokol — mindig lelki gyönyörűséggel hallgatunk — egy óra-hoszsú rajzóla a' horvátországi pártok állását 's ékes szónoklatát — helyenként — harsogó éljenzések szaggaták meg. Egy tükröt mutatott ő az ellenfél elibe, a' nemzetek történetét; 's az előidézett történeti munkáiból alapsan megmutatá: hogy az illirek a' nemzet- és világtörténetben soha nevezetes szerepet nem játszottak. — Ugyan hol van hát a' zágrábi lapok által nem rég hirdettet világhírű illir nemzet és dicsőség?! — Főispán ő mlga nem helyeselheti, hogy mielőtt a' rendek sérelmeik orvoslása végett legfelsőbb helyre folyamodnának, elhatározzák, hogy a' tartományi gyűlésben részt nem vesznek, 's valamely szomszéd megye közbenjárásától kérnek segedelmet. Mire J. A. megjegyzé, hogy Zágráb megye — azokra nézve, mik az utolsó tartományi gyűlésben történtek — sérelmit legfelsőbb helyre terjeszté 's válaszul kemény roszalást nyert. Csak engedelmesség lenne a' tartományi gyűlésben részt venni, miután kir. leirat által abból kizárattunk. P. F. véleményéhez csatlakozik, és Zala megyét véli megkeresetni az iránt: hogy ez országgyűlési követeik által — addig is mig a' horvátországi megyék külön követeiket küldhetnének országgyűlésre — Zágráb megye sérelmeit és kívánatit a' törvényhozási elibe terjeszszék. És végzés ez értelemben ki is mondatott; az utasítások többi pontjainak tárgyalása végett pedig szeptember 29re rendkívüli közgyűlés tüzetett ki, mellyre az özszes nemesség is meghívatik a' járásbeli szolgabírák által.

Addig is, mig a' választvány által készített utasítást, terjedelmesebben közölhetnők, csak azon pontokat emeljük ki, mellyekből a' zágrábi lapok iszonyu vést proclamálnak (lásd különösen a' „Narodne Novine“ vezércikkét.) ugymint: —

(2d. pont) Az 1790: 10d. t. cz. értelménél fogva 's az 1840dik országgyűlésről történt fölterjesztés folytán, ő es. kir. ap. felségének czime (titulus) ugy módosítottassék, hogy már a' czimből kitűnjék az ország egysége.

(5d.) A' protestansok unitáriusok Horvátországban lakhatási, birtok- 's hivatal-képességgel ruházttassanak föl.

(12d.) A' népnevelés országgyűlésen tárgyalatassék, és a' püspöki javak egy része (tehát nem egészen, — mint a' zágrábi német lapnak tetszett elferdíteni) népnevelésre 's a' szegényebb sorsu kisseb papság fölsegéllésére fordittassék (tehát nem általjában népnevelésre, — mint a' zágrábi német lapnak tetszett kinyomatni).

(32d.) Horvátország három megyéji külön külön képviseltesenek az országgyűlésen.

(36d.) „Pro hic et nunc“ a' deák nyelv maradjon mint közigazgatási nyelv, 's Horvátország követei az országgyűlésen magyarul nyilatkozzanak.

A' 37dik pont a' magyar nyelvnek könnyebb megtanulására czélzó terveket foglal magában (mellyek csak a' szülöket segítik elő czéljaikban, hogy t. i. gyermekeik kevesebb költséggel tanulhassák meg a' magyar nyelvet.)

E' pontokat — mellyeknek csak értelmét, — minden indok fölmutatása nélkül — jegyeztük ide — hely szűke miatt érdemleg nem tárgyaljuk ez uttal, 's addig is, mig ezt tehetnők, álljon a' kérdés: foglalnak é ezen pontok oly borzasztó eszméket magokban, hogy azok miatt a' rend- és békeszerető zágrábi lapok — különösen a' Narodne novine — a' Dalmát, Horvát, Slavonországiakra iszonyuan fenyegető vést jósolhasson. Ennek írója nyugodtan néz a' Narodne novine által már bejelentett előkészületek elibe 's átmegegy a' gyűlés többi tárgyaiba.

A' megyei törvényszék által tetemes pénzüsszeg elorzása miatt súlyosan vádolt hires aquisitor J. A. ügyvéd folyamodványa olvastatott föl, mellyben köröztetésének (enrentatio) megszüntetését kéri. J. A. előterjeszté, hogy J. A. — ki ellen számos hiteles tanuvallomás után, a' vétség a' megyei törvényszék által világsan be lón bizonyítva — töröltessék ki a' táblabírák sorából. A' súlyos vádak e' nevezett egyed ellen már több ízben elhangoztak a' teremben és terem kivül, 's a' közvéleményt annyira megérlették ez ügyben, hogy valahányszor a' kérdéses egyed doig a' előkerül, a' tetemesen megkárosított félnek számos politikai ellenségei közül senki sem emel védő szót a' nevezett egyed mellett. Így történt most is. Elnök ő mlga csak az udvari rendelvényekre hivatkozott, mellyek a' törvényszék eljárását meg-

\* T. i. hogy nem adózunk!

semmisítik. T. H. a' felidézett udv. rendelvények törvénybe ütközését fejtegeté 's úgy vélekedett, hogy olyan egyed, ki a' számtalanszor e' teremben fölhozott vádak ellen mélyen hallgat, már hallgatása által igazolja azokat 's megérdemli, hogy táblabíróságától megfosztassék. Végzés: J. A. ügyvéd, mindaddig, míg az ellene támasztott vádakból magát ki nem tisztítja, táblabíróságától függesztetik; a' folyamodás pedig törvényszékre utasítatik.

Vas megyének Sz. J. kétségtelen nemességét igazoló bizonyítványa magyarul olvastatván föl, újra kitért az illir szenvedély 's az egyptár urad. ügyvéd ismét előállt ovasával. J. A. magyar nyelven nyilatkozatát, mikép nem látja által, miért ne lehetne itt a' diplomaticus magyar nyelven is nyilatkozni. És a' csekély számra olvadt illir patrióták elbámultak az iszonyu vakmerőségen, mely még kir. biztos vizsgálat alá is kerülhet. Szinte magyar nyelven olvastatott föl Pest megye levele, mely Kiss Bálint akadémiai képiró magyar történeti képgyűjteményét ajánlá, mi mindjárt a' gyűlés alatt pártolókra talált. — Rendkívüli közgyűlésünk — mint felebb említők — sept. 29kén leend.

Rendes levelező.

**ERDELYI ORSZÁGGYŰLÉS.**

LXXVIII. országos ülés aug. 18kán. (Az ujonczállítási körüli utasítás.) A' jegyzőkönyv hitelesítése után, minek eredménye, mint már közöltük, a' kiszolgált katonák három évigleni tehermentessége, 's a' 8d. §ból „a' katonai rendszabályok“ kihagyása lón, a' kk. és rr. az ujonczállítást szabályozó utasítás tárgyalásához fogtak. Némi vitát kellett legelőbb is azon kérdés: átaljában vagy pontonként tárgyalassék e' az utasítás? Miután némely szónokok megfejtették, miszerint egész Europa törvényhozó testületeinek tanácskozási rende pontonkénti tárgyalás mellett tanúsít, 's az egyszeri felölés káros eredményéről a' tegnapi ülés alkalmakor is meggyőződven: azon esetre, ha pontonként nem tárgyalatnék az utasítás, ovasát jelentettek, csakugyan győzött a' pontonkénti tárgyalás. Minek következtében az utasítás 13 elsőbb §sai azon módosításokkal, melyeket előbbi számaink közlésiben említettünk, igen rövid szövegtájak után meg lőnek állapítva. 's most következett a' 14. §. Tudjuk miként e' §. a' katonáskodási kötelezettség alóli kivételekről szólván, a) pontja alatt a' nemesek is ki vannak véve. Hunyadm. e. köv. ezen pont alá az összeirt bányászokat indítványozván soroztatni, a' nemesek említését mellőzni kívánta, e' helyett a' §. bevezető sorában a' fejeztetvén ki, hogy sorshuzás alá előállani a' haza minden nem nemes lakosa tartozik. Felsőf. e. k. Ki kívánta sorsvonás alól vétetni a' földesur köztudat szerinti rendes cselédjeit is. Küüllői főisp. Arról levén szó, kik tartoznak sorshuzás alá, itt látja az alkalmat ismét megemlíteni, hogy a' nemesek a' katonáskodás alól mentek közé ne soroztassanak. Ha a' kk. és rr. mond szólo, a' hadisereg tekintélyét emelni akarják, engedjenek meg önéki, ha a' nemességet a' rendes katonaság alól felmenteni nem akarja, mert, ugymond, ki használja az ország javait, ki élvezi? felelet, a' nemesség: vajjon nem vagyunk e' mi kötelesek kétszeresen védelmezni a' hazát? mi erre nem köteleztetünk e', kiknek egyenként három négy száz hold birtokunk van, midőn más emberek, kiknek semmijök nincs, reá szorítottatnak. (Rosz, helyes.) Miután elég kedvező példa van arra, hogy a' katonaságnál az érdemek megjutalmaztatnak, hogy a' szorgalmasnak erre út nyíljék, nem pártolja szólo azt, mikint azon ifjak, kiket különben kötelezne a' katonáskodás, azért mert tanultak, ki maradjanak; ezt céliránytalannak tartja mind egyesekre, mind a' közzjóra nézve, mert a' katonaságnak tekintélye és becsé alább száll, és mert elvétetik egyesektől az alkalom katonai szolgálatok által érdemekre szert tetheti. Kivánja szólo: a' kik magukat kiképezték, különbség nélkül e' köteletség alól ne oldoztassanak föl. Vizakna e. köv. előadván a' sóvárgók súlyos hivatását, küldő törvényhatóságára az ujonczbeli illetőséget a' sóvárgók száma levonásával kívánta kirovatni.

Szebzensék e. k. utasítását szigoruan követvén, törvényt alkotni javasol az iránt: „hogy a' nemesség is, melynek a' törvénynek első alkotása szerint köteleessége volt a' hazát személyesen védelmezni, ez uttal köteleztessék ezen személyhez ragasztott köteleességben szintugy mint minden más lakosa e' hazának aránylag részt venni, hogy következőleg az új törvény által az insurrectionalis törvény jövődőre töröltessék el.“ (Pártolták a' szász követ mind.)

Elnök: Udvarhelyszék indítványára már tegnap kénytelen volt kinyilatkoztatni, hogy most az erdélyi 3 ezred kitértését tárgyalozó k. leirat van szőnyegen; mit a' követ ur előadott, nincs napirenden, tehát méltóztassanak a' kk. és rr. magukat szorosan a' napirendhez tartani. Szebensz. Utasítása a' r. b. munkálatra van alapítva, e' ebből kiindulva, tette nyilatkozatát. Némelyek: A' szebzenszéki indítvány ellenkezik az egyesületi hittel. Elnök: Ismét felszólítja a' kk. és rr.ét, méltóztassanak csak a' tárgyhöz szólani. Egy gr. k. h. Nem lehet elhallgatni, ugymond, midőn a' magyar nemest

arról vádolják, hogy nem vesz részt a' hon védelmezésében. Különösnek tartja, hogy a' szászok részéről jön az észrevétel, hogy az ország ótalalmazásában nem vesz részt a' magyar nemes, holott épen a' szászokat eleget ótalmazta; a' történelből meg lehet mutatni, hogy sok m. nemes vér folyt Szebenben, midőn a' szászok hol a' némethez, hol a' törökhöz buztak, 's a' magyart mindig megcsalták.

Elnök: Ujra ismétli, Szebzensék indítványa ide nem tartozik, tehát csak a' napirendhez szóljanak. Egy k. h. A' földesurak eselédjeinek kivétele mellett szólt.

Egy kh. A' eselédkek kivételét támogatta törvényes és gazdasági okokkal. Abrudbánya e' köv. A' bányászok mellett emelt szót. Kolozsm. e. köv. A' eselédkek kivételét zsebiunkre nézve ugymond, igen kényelmes dolognak tartja, de hogy a' hazára nézve üdvös legyen, nem hiszi. A' tanulók kivételére nézve a' r. b. javaslatát pártolja. Krasznam. e. k. A' tanulókat fokozatbeli különbség nélkül ki kívánja vétetni, Abrudbánya kiváratához nem járul, nem tartván czélszerűnek ez által is egy új kiváltságos osztályt állítani honunkban, mert reméli szólo, hogy eljövend az idő, 's bár minelőbb jőne el, melyben a' kiváltságokat fedező választófal omlani, hogy kiváltságokra kiváltságok halmoztassanak 's olyanok is, melyekért talán mert a' honnak teendő szolgálatai alól buvunk ki általuk, pirulunk kellenei a' mivel Európa előtt. Dobokam. e. köv. A' eselédkeket a' taljában nem venné ki, hanem annyit még is kimondana törvényben, hogy az olly eselédkek, kik földesuraiktól közvetlenül nyerik élelmüket 's ruházatukat, békesség idején ne tartozzanak sorsvonás alá.

Az idő elhaladván, a' tárgyeletti tanácskozás folytatása más napra marad, felszólítván elnök ő nmlga a' kk. és rr.ét, hogy a' köziratra kiadott ujonczállítási feliratra és törvényjavaslatra is méltóztassanak elkészülni.

LXXIX. országos ülés aug. 19kén. (Ujonczállítási.) Jegyzőkönyvhitelesítés 's az ujonczajánlásról szólo első t. javaslat és felirat latin szövegének megállapítása után elnök ő nmlga előadja, miszerint közelebbi ülésben az ujonczállítási utasítás 14ik §a feletti tanácskozás maradt volt félben. Szólo elnök kénytelen felszólítani a' kk. és rr.ét, méltóztassanak szorosan a' napirendhez tartani magokat 's beszédekben minden ingerültséget kerülni. Ekkor legelőbb Alsóf. e. k. emelt szót. A' szőnyegen levő 14ik §t, ugymond, merőben pártolja, csupán annyit jegyez meg, hogy küldőji a' tanulóközül nemesek az eminenseket szabadítják fel a' sorsvonás kötelezése alól, hanem átaljában mindazon tanulót, kik be tudják bizonyítani, hogy valamelyik iskolát rendszeresen járták: 's úgy hiszi szólo, hogy a' mivelődségnek ez által adott lökés helyesen kiszámított politika. De már azon véleményyt, hogy a' nemesség eselédsege ne vonjon sorsot, teljességgel nem pártolhatja. Általános panasz, sőt elismert igazság, mikép hazánkban az állodalom terhei nem egyformán nyomják a' polgárok vállait, és ez így is van: 's ha már ezen vélekedést elfogadnók, akkor ezen igaztalanság nem tetéztetnék e' ? Nem tagadhatni ugyan, mikép kellemes meglepetés lehetne egy ollyan levelet venni otthonról, mikép a' nép legerősebb részéből, t. i. a' 19 éves ifjakból ingyen annyi eselédünk van, a' mennyi kell: kertészlegény, lovasz, béres, kocsis 'sat. 's mind ingyen, de vajjon igazság e', felhasználva azon idegenkedést, mellyel a' katonáskodás iránt a' nép viseltetik, mint hajdan volt, ingyen eselédkekkel szolgáltatni magunkat? Szólo igen örvend, hogy alig van t. hatóság, melly át ne látta volna ezen igaztalanságot, 's bárha a' közgyűlések részszerint kevesebb mivelődsü emberekből állanak, mindazonáltal, mint érinté, alig van megye, melly a' eselédkeket fölmentené a' sorsvonás köteleztetésé alól.

Elnök: Ismétli felszólítását, méltóztassanak csak a' napirendre szoritkozni. A' nemesek katonáskodása most nincs napirenden.

Egy t. kb. és kh. Hunyadmegyének a' szőnyegen levő tárgyban tett indítványát pártolja.

Vajdahunyad e. köv. A' bányászok kivétele mellett szólt. A' bányászok, ugymond, azok, kik életüket vetik kereskedelmi mérlegét csak némileg is kedvező állásban tartja. A' bányászok még Törökországban is némi kedvezésekben részesülnek. Szebzensék indítványára megjegyzi szólo, hogy bármennyire ohajja elavult institutióinknak civilisatio kívánataihoz képest leendő átalakítását, azt még sem pártolhatja, hogy legnevezetesebb kiváltságink ex incidenti eltöröltessenek.

Fogarasz. e. köv. E' teremben föl kell tenni, hogy minden követ utasítsa szerint beszél: valamint sértené a' parlamentarizmusot azt mondani, hogy valamely kir. hivatalos nem meggyőződése szerint nyilatkozik, szintugy sérti azon állítás, miszerint valamely követ nem követi utasítását. Ennyit egy követársra ellen gördített súlyos vádra előrebocsátva, Szebzensék előadását illetőleg megjegyzi, mikép szólo azt legkisebb ingerültséggel sem vette, de ebből nem következik, hogy magáévá tegye. Az alapelv, ugy-

mond, mellyből Szebzensék kiindul, hogy t. i. a' magyar nemes sok szép kiváltsággal mellet ne vonja ki magát a' honvédelem terhe alól, igen helyes. Csak azt jegyzi meg reá szólo, hogy a' nemes ember ezt soha sem tette 's talán most sem kívánja tenni. Mert ha igaz is, hogy az insurrectio mostani alakjában nem felel meg a' czélnak, reméli szólo, hogy azon lelkesedésnek, melly jelenleg e' tárgyban nyilvánult, lesz azon eredménye, hogy a' nemesi felkelés kérdése még ezen országgyűlésen tárgyalassék. Szólo tehát nem kívánja a' nemeseket sorsvonásra kötelezni, hanem ohajta az insurrectionának mentelőbb leendő olly móddali átalakítását, hogy többé azon állítás, miszerint a' magyar nemes született katona, ne legyen üres hang. A' tanulókra nézve a' r. b. munkálatát pártolja. Végül ezen §ba kívánja igtatni, hogy a' melly családapának egy fia katonává lett, többi fiai ne irassanak össze. (Folyt. köv.)

**KÜLFÖLD.**

AMERIKA. Buenosayresből jun. 7keig érkeztek tudósítások. A' meghatalmazottak az argentin republica nyilatkozványit engesztelődséi szellemben fogadták. Maj. 20kán fegyverszünet kötött Rosas elnök ostromhada 's a' montevideoi sergek közt. Corrientesben Madoriga a' főnököt öszszegyűjtvén, ezek egyhangulag kijelenték, mikép Rosas ajánlatit elfogadni lehetetlen. A' francia 's angol kormányhoz érkezett hivatalos tudósítások szerint a' laplatai ügyek békes elintézése remény nélküli, miután Rosas naponkint újabb követelésekkel lép elő 's azzal daczol, hogy kivéve néhány partmellékípont megszállását, komoly kényserítő rendszabályokat soha sem hozhatnak ellene.

FRANCZIAORSZÁG. Sebastiani marsal aug. 26án érkezett meg párizsi palotájában. Midőn a' titokteljes terem ajtaja mellett elhaladt, pillanatra megállt 's keservesen sirt. Tábornok testvére mindig körülte van. Csakhamar megérkezte után két segély látogatta meg őt a' királytól, ki részvétét üzenteté neki. Ő felsége a' királynő eui várpalotájában gyászmisét tartatott a' boldogult hercegnőért. Choiseul-Praslin marquis, testvére a' hercegnék 's Albufera herceg, közel rokonuk, az első hirt a' szomorú eseményről Hágában hirlapokból tudták meg 's tüstint mindkettő Párizsra utazott. Végintézet mind a' két házastársból létezik. A' hercegnő vagyona öszszesen 10 1/2 millió frankra becsültetik, ebből ő nagy részt a' hercegnék szánt haszonélvezésül. — A' herceg többi hagyományi közt 3 ezer frankot Desportes kisasszonynak hagyott. A' volt nevelőnő már két kihallgatáson ment keresztül 's a' jelen volt párek névszerint Cousin a' hölgyet rendkívül műveltnék állítják. Ő a' hercegi házban, hol három lányka 's egy fiu-nevelés volt reá bizva, szabad lakás 's tartáson kívül 2500 franknyi fizetést huzott, 's azon pillanatban, midőn a' család falura ment, bocsátatott el, mi neki szerföltött fájt, miután minden vagyon nélkül van 's állomását élelmi kutfőül tekinté. A' gyermekek szerették őt 's ő ragaszkodással látte hozzájuk viseltetni. Sokan beszéltek, mikép egyenletlenség a' két hitestárs közt már régóta uralkodott, 's a' hercegnőt legszomorubb sejtelmek üldözik, úgy hogy midőn nemrég a' herceg nőjének előterjeszté: látogassák meg a' vauxi családi sirbortot, mellyet ő építettett, a' hercegnő szomorun azt válaszolá: minek, hisz úgy is elég korán örökre látogatom én azt meg! A' hercegnő jelleméről egyéb iránt, de főleg jámborsága 's emberszeretéről igen sok szépet beszélnek. Hogy elégtelenség uralkodott a' hercegi házaspár közt 's ezen elégtelenség úgy látszik engesztelhetetlen volt, annál inkább állítják, minthogy a' királyi család is közbejárult a' hercegnőnél, miszerint ez, világi 's vallási botrány elkerülése végett, mondjon le asztal 's ágytöli elválasztási szándékáról. Tudá ezen villongást Sebastiani marsal is, ki a' hercegnék nem egyszer ada leczkét zordon viselete miatt. — Desportes kisasszony papirosai 's levelei nem az ő lakhelyén, hanem bizonyos barát-nőjénél voltak letéve, honnan egy orvos kezébe vándoroltak, kinél is megtaláltatván, egyikből világosan kitetszik a' szerelmi viszony a' herceg és nevelőnő közt 's amaz reményt nyujt a' kisasszonynak nemsokárai tökéletes boldogításra, a' nélkül azonban, hogy legkisebb vonatkozás foglaltatnék itt azon büntényre, mellyet elkövetett. —

A' vidéken az egész katastropha nagy megindulást idézett elő. Sok helyütt szintugy ostromolták a' postaházakat minden vonat érkeztekor 's alig győzték várni a' hirlapokat, hogy az esemény folyamáról tudósítást nyerjenek. — Azon körülmény, hogy a' herceget éjféltájban egész csönddel Luxemburg közelében egy sirkertben eltakarították, gyanut gerjeszte sokakban, mintha nem is a' herceget temették volna el, sőt azt állítják felőle, hogy őt 's utat nyitottak neki menekülésre.

Aug. 30kai párudivari ülésben Pasquier kancellár jelentést tón a' Choiseul-Praslin herceg 's Deluzzi Desportes kisasszony (igy nevezetik a' hivatalos irományokban) ellen tett nyomozások eredményéről. E' jelentésben

ki nyilatkozta a' kancellár, mikép a' herceg vétsége két-ségkivüli 's őt csak az égi bírólál által ragadta el a' vilá-gi bírák 's bakó boszuálló karja elől. Ezután az önmérgezési kérdésre tért által, értesite a' herceg időhasználásának minden pillanata felől aug. 18kától 's az első nyomozó bi-rák jelentésére 's orvosok és vegyészek véleményire tá-maszkodva azzal fejezte be előadását, miszerini a' herceg a' mérget 18kán délutáni 4' s esti 10 óra közt vette be. A' vizsgálási összes irományok, valamennyi lefoglalt papiros, a' herceg 's Deluzzi-Desportes kisaszszony 's tanuk vallo-másai nyomtatásban osztatván szét a' pairek közt, teljes nyilvánosságra fognak kerülni. — A' pair törvényszék e-gyébíránt ügyet a' hercegre nézve bevégeztnék látván, említtet kisaszszonyt rendes törvényszéknek szolgáltatta által. —

Egy új öngyilkolás, mely a' régi aristokratiai családok egyikében előfordult, nagy figyelmet gerjeszte. Gróf Montesquiou Alfréd, testvére a' pairek, agyonszúrva ta-láltatott saját hálótermében. A' gróf 53 éves volt, egykori parancstiszte Napoleon császárnak, Peyron tábornok egyik leányával megházassulva, kitől is hat gyermeket nemzett. — Oka kétségbeesésű elhatározásának roppant veszteségek valának a' gabnanyerészkedésben 's egyik lap említi, mikép ugyane' gróf husz év előtt egy estély alkalmakor Pozzo di Borgonál Ecartéban 1,800,000 frankot veszített el játékasztal mellett 's ez összeget dussgazdag ipa másnap azonnal kifizette. — Egy pairnó állítólag szinte kivégezte magát. — Egy háznál hasonlóan Párizsban meg négy nyilvános kéjtölgyet talált a' rendőrség egy szobában meggyilkolva, kik ott már nyolczadnap óta feküdtek halva.

Aug. 29kén minisztertanács tartatott a' st cloudi vár-ban a' király elnökele alatt. Valamennyi kabinetminister, Cunin Gridaine kivételével jelen volt; fontos határozatokrul szólnak, melyeket ott hoztak 's melyek következtében kül-ügyhivatali tagok Madrid, Róma, Nápoly és Londonba utaztak. —

Abdelkader, ki jelenleg egy földdarabot tart meg-szállva Marokko keleti részén, a' spanyol tengerparti erő-ségekkel úgy látszik barátságos viszonyba kíván lépni. — Czélja ugyanis élelem 's lőszeri behozatalainak könnyebbi-tése, mikben hijányt szenved, mióta a' marokkai sergekkel ellenségeskedése következtében Tetuan és tengeri kikö-

tők elzárattak előle. A' Riff hegyi lakosok (hol Abdelkader tartózkodik) folytonos háborút viselnek a' spanyol végvá-rakkal, melyeket szüntelen ostromzár alatt tartanak. Csak nem rég táboroztak Melilla körül 's azt még álygyukkal is lő-dözték. Ez Abdelkader bujtogatására történt, ki azonban csakhamar köpenyt fordítván, az ostromot megszünteté 's maga jelenvén meg Melilla kapujai előtt mintegy béke esz-közlésre, öszszejövetelt tartott az ottani kormányzóval. — Tiszte meglátogatták a' várost, mellyel azóta legnagyobb egyetértésben él. Abdelkader azon vereség után, melly-ben Muley Abderhaman (marokkai császár) sergeit részelteté, a' merész megtámadást mentegetni iparkodik. A' császárnak a' megölt kaid fíját, ki hatalmába került, meg-küldé, azonkívül 71 lovat és öszvért, melyeket zsákmányolt, visszaadott. Aztán a' fezi kormányzóhoz levelet irt, melly-ben a' marokkai sergek ellen intézett megtámadásnak e-gészen más magyarázatot ad mint eleinte. Hallomás szerint azonban a' fezi kormányzó megvetőleg válaszolt 's minden elsz követve Abdelkader befolyásának a' marokkai biro-dalomban gyöngyítésére.

ANGLIA. Londomból aug. 30káról írják, miszerint az udvar aug. 26dikán Ardverkieben mulatván, Abercorn marquis pompás vadászvárában tartózkodott 's még két hé-tig szándékozott Skóciában mulatni. Albert herceg szü-lelésnapját ó skót felvidéki játékokkal (kóhajítás, verseny 'stb.) 's táncokkal üllék meg, 's győztesek a' királynő ke-zéből fogadák jutalmaikat. Palmerston lord szinte a' kir. utazó társasághoz csatlakozandik, mint szolgálattevő sta-tustitkár Grey lordot váltván föl. A' miniszterséget most a-zon gond foglalkodtatja, miszerint a' választásoknál meg-bukott kabineti tagokat ismét a' parlamentbe hozhassa. Igy Lacy Evans felszólított, hogy westminsteri ülését a' máltai helytartósággal cserélje föl, mire Macaulay fogja ott szerencsésjét megkísérteni.

Aug. 27én reggeli tíz óra tájban a' Temzén „Ericket“ gőzös üstje a' waterlooi 's hangerfordi hid közt megpattan-ván, állítólag 50—100 ember veszett el. Szerencsére épen beszálláskor történt a' baleset, midőn még nem volt uta-zókkal teli a' hajó, különben még több emberélet esik ál-dozatul.

OLASZORSZÁG. A' bécsi békekötés 103dik cik-kénél fogvást joga van a' felségének az ausztriai császár-

nak Ferrara és Commachio városokban katonai őrséget tartani. Ezen jogát az ausztriai kormány mindedigélő fen-tartá illető határokok közt ugyan, de miként a' körülmények kívánák, nagyobb, esekélyebb kiterjedésben. A' legújabb mozgalmak következtében azonban a' lombardvelencei hadi főparancsnok, haderősítést küldvén Ferrarába, ez a' kedélyeket felzavará 's mult hó elején éjjel Ferrara utczá-jin egy a' városból a' föllegvárba viszatért katonatisztet egy csoport nép megtámadt 's a' közönségben félreismér-hetlenül a' sajtó 's clubok által előidézett ingerültség ur-lalkodott, melly aztán napról napra növekedett. Ezen kö-rülmények kényszeríték a' parancsnokot, miszerint a' köz-csend-zavarás elhárítására, seregei bátoraságosítására 's biztos közlekedés őtalmaul a' föllegvár 's a' városi lakta-nyák közt, hol a' többi (föllegvárba nem fért) katona szá-lásoz, éji czirkáló őrséget rendeltesen, melly rendszabály-ról egyszersmind a' ferrarai bibornokkövetet tudósította. A' bibornok követ azonban nemesak el nem fogadá e' rend-szabályt, sőt nyilvános ovást tön ellene, mellyet a' pápai kormány is jóváhagyott, 's külön jegyzékben tudatá a' dol-got a' többi hatalmasság követeivel. Egyébíránt biztosan reméllik, miszerint a' kölesönös jogok felvilágosítatván, a' vitás kérdést békés uton fogják elintézni.

Pápa ő szentsége engedélyt adott a' két fő (róma-cepranoi 's róma-modenai) vasutvonal-építésre. Két tár-saság végzi a' művet; mindegyik biztosítékot ad az előmunkálatok megtételére ugyszinte a' tökéletes létesítés iránt.

GÖRÖGORSZÁG. Krisztiós tábornok, ki nyugtalan-kodási szelleme Euboea szigetét fellátá, miután egy útkö-zetben a' királyiakkal karját elvesztette, néhány palikár párthívével hegyek közé menekült. Zendülő csapatát egé-szen széllyel lüzték.

TÖRÖKORSZÁG. Albániában szinte vereséget szen-vedtek a' lázadók. Mintegy három ezren rohanván meg jul. 24 's 25ke közi éjjel egy várost, az itt őrségeskedő török katonaság által 200 halott 's 60 fogoly veszteséggel ismét a' hegyek közé verettek vissza. Dzsuleka alatti pártosak is egy élelemkészletit szállítvány megtámadtánál, több száz emberrny veszteséggel üzettek vissza. Azóta a' zendülő fő-nökök felhagytak megtámadási rendszerökkel.

Dunavizátlás: sept. 8án: 8 0 0 az 0 fölött.

73ik szám.

# É R T E S Í T Ó.

1847.

## Gőzösök járása 1847. september hónapban:

**Pestről Bécsbe, Pozsonyba 's Győrbe** sept. 9kétől kezdve naponkint reg-geli 6 órakor.

**A' Győrbe** utazók Gönyőtől külön gőzösn szállítatnak Győrbe. **Zimonyba**, naponkint, keddt kivéve, 's pedig: hétfőn 's pénteken lefelé Titte-len, fölfelé Eszéken át, csütörtök 's szombaton lefelé Eszéken 's föl-felé Titelen át.

**Drenkovára** szerdán 's vasárnap.

Elindulási óra reggeli 5.

**Őszszeköttetési napok Konstantinápolyal- 's Odeszszával:**

Vasárnap, sept. 12 's 26kán az oláh részen Konstantinápoly- 's Odeszszával.

Vasárnap, sept. 19kén a' török részen Konstantinápolyal.

**Kéretik a' t. cz. közönség utipoggyászának legfeljebb esti 8 óráig, az elindulás előtt a' hivatalban átadására, miután reggel a' gőzös elindulásakor hozott holmi csak a' következő gőzössel szállítatik el, az induló hajóra egyenes behozás pedig nem engedtetetik meg.**  
Pesten, septemb. 4én 1847.

Gőshajósai hivatal. 1—4

## A' tiszavölgyi társulat ügyében.

A' tiszavölgyi társulat választványa határozata következtében ezennel közhírré tété-tik, hogy miután a' Tisza 's azzal kapcsolatban levő folyók szabályoztatására legkegyelme-sebben kinevezett nádori bíróság f. évi július hó 10kén sz. kir. Debreczen városában kihir-detett ítélete Hdik pontja által a' társulati belajstromzási ívek f. évi october hó 15ig nyitva tartatni határozattak 's ennél fogva a' társulatnak azon tagjai, kik ne talán october hó 15ó napja — mint a' belajstromzókra megállapított első törlesztési határidő — után lajstro-moznák be magokat, már ezen első törlesztési határidőn részlegeiket be nem fizetheték; ugyanezekre nézve első törlesztési határidőül f. évi october hó 31dik napja olly formán tüzetik ki határozatilag: miszerint nekik a' társulat lajstromzási előnye csak a' fenebbi föl-élet elfogadása 's teljesítése mellett nyitathatnak meg;

### a' társulati lajstromívek

- Az ugoicsai osztályban: L. Egry János,
- Szathmárban: Bojthor Endre,
- Bereg, Ung 's Szabolcs felső vidékén: Eötvös Tamás, Erős Lajos, Kandó Kálmán 's Lónyay Menyhért,
- Zemplén vidékén: Brezenheim Ferdinand hg, Kazinczy András, Lónyay Gábor, Nyeiczkey József 's Szabó Károly,
- Alsó-szabolcs, Borsod 's Zemplén Tokaj alatti részében: Andrassy Gyula gróf, Fogthúy János, Gencsy József, Illésy János, Patay József 's Szikszay György.

Hevesi osztályban: october hó 1jén tul Borbély Sámuel, Csongrádi osztályban: ngos Bene József, Návay Tamás, Szapáry József gr. 's b. Venkheim Béla t. cz. uraknál tétetvén le, ugyaneziránt, az illető belajstromzni kívánó érdekeltek hivatalosan értesítetnek.

Kelt Pesten a' tiszavölgyi társulat központi választványának 1847dik évi augusztus hó 25kén tartott üléséből. — Kiadta D e s e y L. a j o s központi jegyző. 3—3

## O v á s.

Miután f. eszt, július 29ki 489ki számában a' Budapesti Hradónak a' hivatalos rovatban az foglaltatik, hogy ns Biharmegyei közgyűlésben táblabíró Bernáth József ur arra vetemedett, miszerint ő azon adósságlevelét, melly nélfogva nekem alulírtnak 1821ik eszt. november napján kiadott adólevele szerint 2780 váltó forinttal adósom maradt, miután ő azon summákat kifizette volna, kitáblázatni kérte — mivel azonban ezen előadása valólan állítás, annál fogva addig is, miglen t. Biharmegye közönségét ezen tény iránt kötelezvényem előmutatásával kellőg felvilágosított ismételve kijelentem, hogy érintett Bernáth József táblabíró nyilatkozatának a' felhordott kötelezvények érvénytelen-sége iránt ünnepélyesen ellenmondok, 's az említett Bernáth József urat mint valóságos adósomat ezental is tartozása lerovására törvény utján kényszeríteni meg nem szünöm. — Tihanyi Jánosné, született Tapolesányi Anna mint nevezett férjem engedvényese. 1—3

**Csász. kir. család** ráczevi uradal-ma főtisztai hivatalától közhírré tété-tik: hogy september hava 13kán reggeli 9 óra-kor a' promontori uradalmi kastélyban: 29 darab részint öreg, részint 2 éves kos, 80 darab 2 éves tenyészésre alkal-mas anyabirka, továbbá 94 darab öreg mus-tra anya, 's 88 darab részint öreg, részint 29kén. 2 éves musta-ürű azonnali fizetés mellett árverésileg eladatni fognak. Venni kívánók ezzel a' fent nevezett napon a' promontori kastélyban tartandó árverésre hivatalosak, a' hol is ezen birkak mindenkor láthatók. Promontor, 1847. kisaszszonyhava 3—3

## Gyógyszertár eladás.

Tiszántuli kerületben egy jól rendezett, 's jólmenő Gyógyszertár, házzal, vagy a' nélkül eladó, bővebb tudósítást bérmentve ad Pesten Kochmeister Fridrik úr. 3-3

### Gabonaár váltógarasokban.

	Tiszta-buza	Kétszeres	Rozs	Arpa	Zab	Kukorica
Pesten, sept. 7. (pesti m.)	320—360	—280	200—220	130—145	80—88	—200
Veszprém, „ 3. (pozs. m)	205—245	165—185	135—153	90—100	55—60	—
N-Kanisán, „ 1.	170—210	150—165	120—135	85—93	53—55	160—165
Győrött, „ 4.	220—250	180—200	150—155	106—110	64—68	170—180
Mosonyban, „ 2.	205—250	140—160	145—160	85—100	65—85	145—155
Sziszéken, „ 4.	250—275	200—208	—	—	67—75	150—158
Pozsonyban, „ 3.	220—248	—	150—180	110—124	65—75	—
Miskolczon, „ 4.	175—250	—	—	—	70—	167—175

**Statuspapr- 's részvény-árkelet.** Bécs, sept. 7kén 1847.  
bankrészvény . . . 1592 fr. | pesti láneczhid-részvény 100 fr. — frt.  
1834ki 500 p. frtos kölesön . . . 772 1/2 „ | bécs-glognitzi vasut 400 fl. 100 fr. 130 „  
1839ki 250 p. frt . . . 298 3/4 „ | pozsony-nagyszombati 200 fr. 150 „  
Eszterházy 40 fr. sorskötel. . . 61 „ | középponti (100 fr.) 98 „  
Cs. kir. arany 4 fr. 36—38 kr. | duna-gőzhajósai 500 fr. . . 616 „